

SHKRIMIA E NJËZET E PESË

Njëzet e Pesë Ilaçe

[Kjo trajtesë përbëhet nga njëzet e pesë 'ilaçe'. Kjo u shkrua si një balsam, ngushëllim dhe një recetë për të sëmurin, si një vizitë për të sëmurët dhe si një urim për shërimin e tyre të shpejtë.]

Një paralajmërim dhe një shfaqësim

Kjo recetë shpirtërore u shkrua me një shpejtësi më të madhe se të gjitha shkrimet e mia të tjera,¹ dhe meqenëse nuk gjeta kohë që ta korrigjoja e ta studioja, në kundërshtim me të gjitha të tjerat, ajo u lexua vetëm një herë, dhe ajo me një shpejtësi të madhe si hartimi i saj. Domethënë, ajo ka mbetur në gjendjen e pasistemuar të draftit të parë. Unë nuk e pashë të nevojshme t'i kontrolloja me kujdes gjërat që më kishin ardhur në zemër në një mënyrë të natyrshme, me qëllim që ato të mos prisheshin duke i rregulluar e duke u kushtuar vëmendje të tepër. Lexuesit dhe veçanërisht të sëmurët nuk duhet të ndihen të shqetësuar e të fyer nga ndonjë shprehje e pakëndshme apo fjalë e fraza të ashpra; më mirë le të bëjnë ata dua për mua.

Said Nursi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ﴾ ﴿وَالَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِي﴾ ﴿وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِي﴾

Me Emrin e Allahut i Gjithëmëshirshmi, Mëshirëploti.

“Të cilët thonë kur u bie fatkeqësi, vërtet të Allahut jemi dhe padyshim tek Ai do të kthehemi.” (Kur’an, 2:156)

“Dhe Ai është i Cili më ushqen dhe më jep të pi”.

“Dhe kur unë jam i sëmurë, është Ai i Cili më shëron;” (Kur’an, 26:79-80)

Në këtë shkrepimë, ne do të shpjegojmë shkurtazi Njëzet e Pesë Ilaçe të cilat mund të japin ngushëllim të vërtetë dhe një kurim të dobishëm për të sëmurët dhe për ata që janë goditur me fatkeqësi, të cilët përbëjnë një të dhjetën e njerëzimit.

• Ilaçi i Parë:

O i sëmurë i pafuqishëm! Mos u shqetëso, bëj durim! Sëmundja jote nuk është lëngatë për ty, ajo është një lloj ilaçi; sepse jeta është një kapital që zhduket; në qoftë se ajo nuk jep fruta, do të humbiste çdo gjë dhe, në mënyrë të veçantë në qoftë se kalon në rehati e në shkujdesje, ajo do të kalonte shpejt. Sëmundja e bën atë kapitalin tënd të fitojë dobi të mëdhaja. Për më tepër, ajo nuk e lejon jetën tënde të kalojë shpejt, ajo e pengon dhe e zgjat atë, me qëllim që ajo të largohet pasi të ketë marrë frutet e saj. Një tregues se jeta jote zgjatet nëpërmjet sëmundjes është proverba vijuese e përsëritur shumë shpesh:

“Kohët e fatkeqësisë janë të gjata, kurse kohët e lumturisë janë me të vërtetë të shkurtëra.”

• Ilaçi i Dytë:

O i sëmurë që të mungon durimi! Ji i duruar! Madje jep falënderime! Sëmundja jote mund t’i transformojë minutat e jetës tënde në barasvlerën e ibadeteve të orëve. Sepse adhurimi është dy llojesh:

I pari është adhurimi pozitiv që mishërohet në kryerjen e namazeve, të duave e të tjera si këto.

I dyti janë format negative të adhurimit si sëmundjet e fatkeqësitë. Nëpërmjet këtyre, të goditurit me to kuptojnë pafuqinë dhe dobësinë e tyre; ata i luten Krijuesit të tyre Mëshirëplotë dhe kërkojnë strehim tek Ai; ata manifestojnë adhurimin i cili është i sinqertë dhe pa hipokrizi. Po, ka rrëfenja të shëndosha që pohojnë se,

“Një jetë e cila kalon në sëmundje, konsiderohet si adhurim për besimtarin, me kusht që Ai të mos ankohet rreth Krijuesit”².

Madje është vërtetuar në disa rrëfenja të sakta dhe nga ata që zbulojnë realitetet e krijimit se sëmundja e një minuti i disave, të cilët janë krejtësisht të duruar dhe mirënjohës, bëhet e barasvlefshme me adhurimin e një ore për ta; dhe sëmundja e një minuti e disa njerëzve të plotësuar është e barasvlefshme me adhurimin e një dite të plotë për ta. Prandaj, ti nuk duhet të ankohesh për një sëmundje e cila e transformon një minut të jetës tënde në një mijë minuta që të bën ty të fitosh një jetë të gjatë; përkundrazi ti duhet të japësh falënderime.

• Ilaçi i Tretë:

O i sëmur i padurueshëm! Fakti se ato që vijnë në këtë botë largohen në mënyrë të vazhdueshme, të rinjtë plaken dhe, njeriu vazhdimisht

rrotullohet midis vdekjes dhe ndarjes, dëshmon se ai nuk ka ardhur në këtë botë që ai të kënaqë vetveten e të gjejë ëndje.

Për më tepër, ndërsa njeriu është më i lartësuar i qenieve të gjalla dhe i pajisuri më mirë për sa ka të bëjë me gjymtyrët dhe aftësitë, madje ai është prijësi i atyre të gjithëve, mirëpo duke menduar për kënaqësitë e shkuara dhe për dhimbjet e së ardhmes, ai kalon vetëm një jetë pikëlluese e të mërzitshme më të ulët se sa kafshët. Kjo do të thotë se njeriu nuk erdhi në këtë dynja të kalojë një jetë të mirë, të rehatshme e në ëndje, përkundrazi, duke pasur në pronësi një kapital të madh, ai erdhi këtu të punojë e të bëjë tregti për një jetë të përhershme e të amshuar. Kapitali që i është dhënë njeriut është jeta e tij. Po të mos kishte pasur sëmundje, shëndeti i mirë dhe mirëqënia do të kishin shkaktuar pakujdesi, sepse ato e shfaqin dynjanë të jetë e këndshme dhe bëjnë të harrohet Ahireti. Ato nuk dëshirojnë që të mendohet për vdekjen dhe për varrin; ato e bëjnë kapitalin e jetës të harxhohet në çikërrima e më kot. Ndërsa sëmundja papritmas t'i hap sytë; ajo i thotë trupit: "Ti nuk je i pavdekshëm. Ti nuk liresh në tekat e tua. Ti ke një detyrë; braktise mendjemadhësinë, mendo për të Vetmin i Cili të krijoj. Dije se ti po kalon për të hyrë në varr, kështu që përgatitu për të!" Kështu, nga ky këndvështrim sëmundja është një udhëzues i besuar dhe një paralajmërues e këshillues i cili nuk të mashtron kurrë. Atëherë nuk duhet të ankohesh prej saj nga ky drejtim, por duhet të përshtatesh në hijet e dhënies së falënderimeve. Dhe në qoftë se ajo është shumë e rëndë, duhet të kërkossh durim nga Krijuesi (xh.sh.) që ta përballosh.

• **Ilaçi i Katërt:**

O i sëmurë ankimtar! Dije se ti nuk ke të drejtë të ankohesh, por duhet të japësh falënderime dhe të durosh, sepse trupi yt, gjymtyrët dhe aftësitë e holla nuk janë prona jote. Nuk i ke bërë ti ato dhe as nuk i ke blerë nga fabrika të tjera. Kjo do të thotë se ato janë prona e një tjetri, dhe Pronari i tyre vepron mbi pronën e Tij si të dojë.

Ashtu siç tregohet në Fjalën e Njëzet e Gjashtë e cila lidhet me Kaderin Hyjnor, se një mjeshtër shumë i pasur dhe i talentuar, për shembull, e përdor një burrë të varfër si një model me qëllim që të tregojë artin e tij të bukur dhe pasurinë kundrejt një page të caktuar për një periudhë kohe prej një ore. Ai e vesh burrin e varfër me një mantel të zbukuruar e të modeluar me mjeshtëri. Ai e punon mantelin mbi të dhe i jep atij gjendje të ndryshme. Me qëllim që të shfaqë shumëllojshmëritë e jashtëzakonshme të artit të tij, Ai e pret mantelin, e modifikon, e zgjat dhe e shkurton. A ka të drejtë ai burrë i varfër, i cili punon për shpërblim, t'i thotë atij Pesoni: "Ti po më jep shumë shqetësim, ti po më bezdis shumë me formën që i ke dhënë mantelit, duke më bërë mua një herë të përkulem dhe një herë të rri drejtë"; a ka ai të drejtë t'i thotë Atij se po ia prish paraqitjen e tij të bukur nëpërmjet rregullimit dhe shkurtimit të mantelit i cili e bën atë të bukur? A mundet t'i thotë se ai është mizor dhe i padrejtë?

O njeri i sëmurë! Tamam si në këtë krahasim, me qëllim që të shfaqë mantelin e trupit tënd me të cilin Ai të ka veshur, dhe në të cilin ka

vendosur shqiset e ndritshme të zbukuruara si syri, veshi dhe mendja, dhe me qëllim që të shfaqë qëndisjet e Emrave të Tij të bukur, Krijuesi i Gjithëlavdishëm të bën ty të rrokullisesh midis gjendjeve të shumta dhe të ndryshon ty në situata të shumta.

Ashtu siç njihesh ti me Emrin e Tij **Er-Rezzak**, *Furnizuesi* nëpërmjet urtësisë, gjithashtu eja ta njohësh Emrin e Tij **Esh-Shafi**, *Shërruesi* nëpërmjet sëmundjes tënde. Meqenëse vuajtjet dhe fatkeqësitë shfaqin dekretet e disave prej Emrave të Tij të bukur, atëherë brenda atyre shkreptimave të urtësisë, rrezeve të mëshirës dhe dritave të bukurisë, gjenden shumë shembuj mirësie. Në qoftë se do të ngrihej perdja e sëmundjes, të cilën ti e ke frikë dhe e urren, pas saj ti do të gjeje shumë kuptime të këndshme e të bukura.

• **Ilaçi i Pestë:**

O ti që je sprovuar me sëmundje! Nëpërmjet përvojës, unë kam formuar bindjen në këtë kohë se “*Sëmundja është një mirësi Hyjnore dhe një dhuratë e të Gjithëmëshirshmit të vetëm.*”²

Megjithëse nuk jam i denjë për të, gjatë tetë apo nëntë viteve të kaluara kanë ardhur tek unë disa të rinj lidhur me vuajtjen e tyre nga sëmundja duke kërkuar duatë e mia. Unë kam vërejtur se të gjithë ata të rinj të sëmurë kanë filluar të mendojnë më shumë për Ahiretin se sa të rinjtë e tjerë. Ata nuk janë të dehur nga pakujdesia e rinisë. Ata i shpëtojnë vetet e tyre deri diku nga dëshirat shtazore dhe nga pakujdesia.

U kujtoja atyre se unë shoh se këto sëmundjet e tyre, brenda limitit të durimit të tyre janë një mirësi Hyjnore dhe dhuratë prej Tij (xh.sh.). Unë gjithashtu thoja: O vëllai im! Unë jam kundra kësaj sëmundjes suaj. Unë nuk ndjej keqardhje e dhembshuri për ty për shkak të sëmundjes tënde saqë të bëj dua për ty. Përpiqu të jesh i duruar deri sa sëmundja të të zgjojë ty plotësisht dhe, pasi ajo të ketë përmbushur detyrën e saj, insha-Allah Krijuesi Mëshirëplotë do të të shërojë”. Gjithashtu u thoja atyre: “Nëpërmjet sprovës së shëndetit të mirë disa të rinj si ti bëhen neglizhentë, heqin dorë nga pesë namazet e detyruara, nuk mendojnë për varrin, dhe e harrojnë Allahun e Plotëfuqishëm.

Nëpërmjet një kënaqësie të sipërfaqshme prej një ore nga jeta e kësaj bote, ata lëkundin e dëmtojnë jetën e tyre të përhershme dhe madje e shkatërrojnë atë. Ndërsa për shkak të sëmundjes, ti i shikon varrin, tek i cili padyshim do të hysh, dhe banesat e Ahiretit përtej tij dhe vepron në përputhje me to. Atëherë sëmundja jote është si shëndeti i mirë për ty, ndërsa për disa nga shokët e tu, shëndeti i mirë është një sëmundje.”

• **Ilaçi i Gjashtë:**

O i sëmurë që ankohesh nga dhimbja! Unë të them: Mendo për jetën tënde të kaluar dhe kujto ditët e këndshme dhe të lumtura dhe kohët dëshpëruese e të mërzitshme.

Ti sigurisht ose do të shprehësh me klithmë ose “Oh!” ose “Ah!”. Domethënë zemra jote dhe gjuha ose do të thonë: **El-Hamdu lil-lahi vesh-shukru lehu**, “*Falënderimi dhe lavdërimi i takojnë Allahut*”, ose do të thuash “heu, medet!” Vëre me kujdes! Ajo çfarë të bën ty të thërrasësh

El-Hamdu lil-lahi vesh-shukru lehu është të menduarit e dhimbjeve dhe e fatkeqësive prej të cilave pate vuajtur më parë; kjo nxit një lloj kënaqësie të tillë saqë zemra jote jep falënderime, sepse ikja e dhimbjes është kënaqësi. Sepse ato dhimbje e fatkeqësi kanë mbjellur, me zhdukjen e tyre, një kënaqësi në shpirt, e cila duke buruar nga të menduarit, derdh -zbraz- nga shpirti lavdërime e falënderime.

Ndërsa ajo çfarë të bën ty të thërrasësh: “oh, medet!” janë kohët e kënaqshme e të lumtura që ke përjetuar në kohët e mëparshme, të cilat me kalimin e tyre mbjellin në shpirtin tënd një dhimbje të vazhdueshme. Kurdoherë që ti të mendosh për to, dhimbja përsëri nxitet, duke bërë që të derdhen hidhërimi e dëshpërimi.

Meqenëse kënaqësia e paligjshme ndonjëherë shkakton vuajtjen e një viti në shpirt dhe me dhimbjen e sëmundjes së një dite kalimtare janë kënaqësitë dhe thevabi i shumë ditëve përveç kënaqësisë që je lehtësuar prej saj dhe prej së cilës ke shpëtuar, mendo për rezultatin e kësaj sëmundje të përkohshme me të cilën ti je goditur tani dhe për meritat e fytyrës së saj të brendshme. Thuaj: Gjithçka është nga All-llahu! Edhe kjo gjithashtu do të kalojë!”, dhe jep falënderime në vend të ankimeve.

• **Ilaçi i Gjashtë:**⁴

O vëlla që mendon për kënaqësitë e kësaj bote dhe vuan pikëllim nga sëmundja! Në qoftë se kjo botë do të ishte e përjetshme dhe në qoftë se nuk do të kishte vdekje në rrugën tonë, në qoftë se erërat e ndarjes dhe të vdekjes nuk do të frynin, dhe në qoftë se nuk do të kishte dimra të shpirtit në të ardhmen e kobshme e të stuhishme, atëherë sigurisht që do të më vinte keq për ty dhe për veten time. Por meqenëse një ditë dynjaja do të na dëbojë prej saj duke thënë: Hajdeni! Dilni prej këtu! Dhe do t'i mbyllë veshët e saj përballë britmave tona, atëherë para se ajo të na dëbojë e të na flakë ne duhet t'i dalim para dashurisë sonë për të, dhe ta braktisim që tani nëpërmjet paralajmërimeve të këtyre sëmundjeve. Ne duhet të përpiqemi ta braktisim atë në zemrat tona para se ajo të na braktisë.

Po, sëmundja shpreh këtë paralajmërim për ne: Trupi yt nuk përbëhet nga guri e hekuri, por nga materiale të ndryshme të cilat janë gjithmonë të zbuluara para ndarjes, shpërbërjes e kalbjes. Braktise vetëmburrjen tënde, kupto pafuqinë tënde, njihe Pronarin tënd, kuptoji detyrat e tua, dhe mësoje pse ke ardhur në këtë botë!” Sëmundja e shpreh këtë në mënyrë të fshehtë në veshin e zemrës sonë.

Për më tepër, meqenëse kënaqësitë dhe ëndjet e kësaj bote nuk vazhdojnë dhe sidomos në qoftë se janë të paligjshme, ato janë plot dhimbje, të mëkatshme dhe të paqëndrueshme, mos qaj me pretekstin e sëmundjes për shkak se i ke humbur ato kënaqësi. Përkundrazi, mendo për aspektet e adhurimit dhe të shpërblimit në Ahiret që gjenden në sëmundje, dhe përpiqu të marrësh kënaqësi prej tyre.

• **Ilaçi i Shtatë:**

O i sëmurë që ke humbur mirësinë e shëndetit! Sëmundja jote nuk e prish kënaqësinë e mirësive Hyjnore, përkundrazi, ajo i bën ato të

përjetohen dhe shton kënaqësinë në to. Sepse në qoftë se diçka është e vazhdueshme, ajo e humbet shijen dhe efektin e saj. Madje njerëzit e realitetit thonë: *أَنَا الْأَشْيَاءُ تُعَرَفُ بِأَضَادِهَا* se gjërat njihen me të kundërtat e tyre.

Për shembull, në qoftë se nuk do të kishte errësirë, drita nuk do të njihej dhe nuk do të përmbante kënaqësi. Në qoftë se nuk do të ishte i ftohti, nuk do të njihej nxehtësia dhe nuk do të kuptohej. Në qoftë se nuk do të ishte uria, ushqimi nuk do të jepte shije e kënaqësi. Po të mos ishte etja e stomakut, nuk do të kishte kënaqësi në pirjen e ujit. Në qoftë se nuk do të ishte sëmundja, shëndeti i mirë do të mbetej pa kënaqësi.

Krijuesi i Gjithurtë e zbukuroi njeriun me gjymtyrë dhe aftësi vërtetë të shumta deri në atë shkallë që ai të mund të përjetojë e të njohë shumëllojshmëritë e panumërta të mirësive në univers, kjo tregon se Ai dëshiron ta bëjë njeriun të vetëdijshëm për çdo lloj nga mirësitë e tij dhe t'ia bëjë të njohura, ta bëjë atë të mësohet me to dhe ta shtyjë njeriun për të dhënë falënderime të vazhdueshme. Prandaj duhet patjetër që Ai të zbresë sëmundje, lëngata e vuajtje ashtu siç jep shëndet të mirë e mirëqenie.

Unë të pyes: Në qoftë se nuk do të kishte qenë kjo sëmundje në kokën tënde ose në dorën tënde ose në stomakun tënd, a do ta kishe kuptuar ti mirësinë Hyjnore të kënaqshme e të këndshme të shëndetit të mirë të kokës tënde, të dorës apo të stomakut dhe a do të jepje falënderime? Sigurisht, jo që do të jepje falënderime për të, por madje ti nuk do të kishe menduar për të! Në mënyrë të pavetëdijshme, ti do ta kishe shpenzuar atë shëndet të mirë në pakujdesi dhe ndoshta edhe në shthurje.

• **Ilaçi i Tetë:**

O i sëmurë që mendon për Ahiretin! Sëmundja, ashtu si efekti i sapunit, pastron e heq papastërtitë e tua, fshin gjynahet e tua dhe të pastron nga mëkatet.

Vërtetohet nga një hadith i saktë se sëmundjet janë shlyerje për mëkatet. Dhe në një hadith tjetër thuhet:

*Ashtu siç bien frutat e pjekura nga pema e tyre kur ajo shkundet, po ashtu bien mëkatet e besimtarit kur ai shkundet me sëmundje.*⁵

Gjynahet janë sëmundje kronike të përhershme, në jetën e amshuar dhe në jetën e kësaj bote; ato janë sëmundje për zemrën, për ndërgjegjjen dhe për shpirtin. Në qoftë se je i duruar dhe nuk ankohesh, atëherë ti do ta shpëtoje veten tënde nëpërmjet kësaj sëmundje të përkohshme prej sëmundjeve të shumta të përhershme. Në qoftë se ti nuk mendon për gjynahet e tua, ose e harron Ahiretin, ose nuk e njeh Krijuesin tënd, atëherë unë të them me siguri se ti do të vuash nga një sëmundje shumë e rëndë e cila është një milion herë më e keqe se sa këto sëmundjet e tua të tanishme, kështu ik prej asaj dhe bërtit..! Sepse zemra jote, shpirti yt dhe nefsi yt të gjithë janë të lidhur me të gjitha qëniet e dynjasë. Ato lidhje këputen në mënyrë të vazhdueshme nga vdekja dhe nga ndarja, duke hapur tek ty plagë të panumërta të thella. Veçanërisht, meqenëse ti nuk e njeh Ahiretin dhe e imagjinon vdekjen të jetë një mosekzistencë e

përjetshme, atëherë mjaft thjesht sikur i shqyer e i lënduar, qenia jote vuan sëmundje me madhësinë e dynjasë.

Kështu, gjëja e parë që ti duhet të bësh është të kërlesh ilaçin e plotë dhe shërimin e vërtetë për qënien tënde të madhe jolëndore të cilën e shqyejnë dhe e copëtojnë sëmundjet e pakufishme dhe lëngatat e pamunërta; unë mendoj se do ta gjesësh veçse në ilaçin e besimit dhe në balsamin e tij kurues. Dhe mësoje se arritja për tek ai ilaç është të shikosh nëpërmjet dy dritareve të pafuqisë dhe të varfërisë të cilat hapen me anë të sëmundjes tënde fizike e cila gris perden e pakujdesisë dhe të cilat janë në natyrën e njeriut, dhe si rrjedhojë të arrish tek njohja e fuqisë së të Gjithëfuqishmit të Gjithëlavdishëm dhe tek mëshira e Tij e gjërë.

Po, ai që nuk e njeh Allahun mban mbi kokën e tij shqetësime e fatkeqësi sa gjërësia e dynjasë me çfarë përmban ajo; kurse ai i cili e njeh Krijuesin e vet, bota e tij mbushet me dritë e me kënaqësi shpirtërore; ai i percepton këto sipas fuqisë së besimit të tij. Po, dhimbja e sëmundjeve të pjesshme fizike shkrihet e largohet nga gëzimi shpirtëror; nga kurimi e kënaqësia që burojnë nga ky besim; dhe vuajtja bie e tretet.

• Ilaçi i Nëntë:

O i sëmurë që beson në Krijuesin tënd! Dhimbja, frika dhe ankthi në sëmundje është për shkak se sëmundja ndonjëherë çon në vdekje e shkatërrim. Meqenëse vdekja, me shikimin e pakujdesisë është e frikshme dhe e trishtueshme në anë të jashtme, sëmundjet që mund të jenë shkak për të çojnë në shqetësim e në tronditje. Atëherë dije:

Së Pari: Beso me siguri se Exheli, çasti i fundit i jetës, është i paracaktuar dhe nuk ndryshon. Ka ndodhur që kanë vdekur ata që qajnë pranë të sëmurëve rëndë ndonëse gëzonin shëndet të mirë, dhe janë shëruar ata që ishin të sëmurë rëndë dhe pasaj kanë jetuar mirë.

Së Dytë: Vdekja, në vetvete, nuk është e tmerrshme, ashtu siç na duket në formën e saj të jashtme. Ne e kemi provuar në shumë pjesë të Risale-i Nurit dhe në mënyrë të pakundërshtueshme nëpërmjet dritës së dhënë nga Kur'ani:

- Se për besimtarët vdekja është një shkarkim nga detyrat e rënda të jetës.
- Për ta ajo është një pushim, lirim, nga adhurimi, i cili është instruksion e stërvitje në arenën e sprovës së kësaj bote.
- Ajo është dera e bashkimit për t'u takuar me nëntëdhjetë e nëntë përqind të të dashurve dhe miqve që tashme kanë udhëtuar për në botën tjetër..
- Është një mjet për të hyrë në atdheun e tyre të vërtetë dhe në vendbanimin e lumturisë së përjetshme..
- Ajo gjithashtu është një ftesë për të kaluar nga burgu i dynjasë për tek kopshtet e pemishtet e Parajsës..
- Ajo është koha për të marrë shpërblimin e tyre nga thesari i mirësisë së Krijuesit Mëshirëplotë kundrejt shërbimit që i është bërë Atij.

Meqenëse realiteti i vdekjes është ky, atëherë ajo nuk duhet të shikohet si e tmerrshme, përkundrazi, ajo duhet të konsiderohet si lajm i

gëzueshëm e sihariq i mëshirës dhe i lumturisë.

Për më tepër, disa nga njerëzit e takvasë, e frikës ndaj All-llahut, nuk e kishin frikë vdekjen për shkak të vetmisë dhe të tmerrit të saj, por për shkak të dëshirës së tyre që të fitonin më shumë nga veprat e mira nëpërmjet vazhdimësisë së detyrës së jetës.

Po, vdekja për njerëzit e besimit është dera e mëshirës. Ndërsa për njerëzit e çudhëzimit është pusi i një errësire të përhershme.

• **Ilaçi i Dhjetë:**

O i sëmure i shqetësuar pa qenë nevoja! Ti shqetësohesh për gjendjen e rëndë të sëmundjes tënde dhe ky shqetësim e shton mbi ty peshën e sëmundjes. Në qoftë se dëshiron që sëmundja jotë të jetë më pak e rëndë, përpigu të mos shqetësohesh. Domethënë, mendo për dobitë e sëmundjes tënde, për shpërblimin që vjen nga ajo, dhe se ajo do të kalojë shpejt.

Atëherë, shkuli rrënjët e shqetësimit nga vetja jote që sëmundja të shkulet prej rrënjëve.

Po, shqetësimi, ose vesvesja, e shton dy herë më shumë sëmundjen. Shqetësimi i shkakton një sëmundje jolëndore zemrës nën sëmundjen fizike; sëmundja fizike vazhdon duke u mbështetur tek ajo. Në qoftë se ti i largon prej teje shqetësimin dhe mendimet për të duke iu nënshtruar urdhërit të All-llahut (xh.sh.) dhe kënaqësisë ndaj vendimit të Tij dhe duke menduar rreth urtësisë në sëmundje, atëherë një pjesë e rëndësishme e sëmundjes tënde fizike do të shkulet nga rrënjët; ajo do të bëhet më e lehtë dhe pjesërisht zhduket. Ndonjëherë një sëmundje e pjesshme fizike shtohet dhjetëfish vetëm duke menduar nëpërmjet shqetësimit dhe ankthit për të. Shqetësimi e shton sëmundjen. Gjithashtu shqetësimi e bën të sëmurin sikur ai të akuzonte urtësinë Hyjnore, të kritikonte mëshirën Hyjnore dhe të shfaqte ankesë ndaj Krijuesit të tij Mëshirëplotë. Për këtë arsye, në kundërshtim me qëllimet e tij, i sëmuri merr goditje disiplinuese, gjë e cila ia shton sëmundjen e tij. Po, ashtu si falënderimet që shtojnë mirësinë, po ashtu ankesat shtojnë sëmundjen dhe fatkeqësinë.

Për më tepër, shqetësimi në vetvete është një sëmundje. Ilaçi për të është vetëm të njohësh urtësinë në sëmundje.

Meqenëse ti i ke mësuar qëllimin dhe dobinë e saj, atëherë fshije shqetësimin tënd me atë balsam dhe gjej lehtësim e shpëtim. Dhe në vend të rënkimit dhe ofshamave “Oh, medet”, thuaj: ***El Hamdu lil-lah ala kul-li hal, Lavdi All-llahut për çdo gjendje.***

• **Ilaçi i Njëmbëdhjetë:**

O vëllai im i sëmure i paduruar! Megjithëse sëmundja të shkakton ty një dhimbje të menjëhershme, në të njëjtën kohë zhdukja e sëmundjes tënde të kaluar i jep një kënaqësi shpirtërore dhe një lumturi shpirtit që buron nga shpërblimi i marrë nga përballimi i saj me durim.

Atëherë, koha e ardhme pas të sotmes, madje pas kësaj ore, nuk ka sëmundje. Dhe sigurisht asnjë sëmundje nuk mund të jetë nga asgjëja, dhe në qoftë se nuk ka dhimbje, atëherë nuk mund të ketë asnjë brengë apo lëngatë. Por meqenëse ti i imagjinon gjërat në mënyrë të gabuar,

dëshpërimi e shqetësimi të bien ty, sepse me zhdukjen e periudhës së sëmundjes fizike është shkruar edhe dhimbja e asaj periudhe gjithashtu; vetëm shpërblimi i saj dhe kënaqësia e kalimit të saj mbetet. Do të ishte marrëzi të kujtosh pas kohës së tanishme sëmundjen e kaluar e të ndjehesh i dëshpëruar dhe të humbasësh durimin në një kohë që kjo duhet të të japë ty lehtësim e qetësi për shkak të shpërblimit që vjen nga ajo dhe që ka kaluar. Sa për ditët e ardhshme, ato nuk kanë ardhur akoma. Do të ishte çmenduri ta preokuposh veten qysh tani duke menduar për një ditë e cila nuk ka ardhur akoma, për një sëmundje e cila nuk ka rënë akoma dhe për një dhimbje që nuk ka ndodhur akoma; ky lloj imagjinimi si rezultat i mendimit që tregon shqetësim, dhe i rëndimit të vetvetes me një dhimbje të rëndë, kjo çon në humbjen e durimit dhe u jep ngjyrën e ekzistencës tre shkallëve të mosekzistencës; a nuk është marrëzi kjo? Meqenëse kohët e sëmundjes të cilat i kanë paraprirë kësaj ore ngjallin gëzim, dhe meqenëse koha e ardhshme pas kësaj ore është mosekzistuese, edhe sëmundja është mosekzistuese, edhe dhimbja është mosekzistuese.

O vëlla! Mos e shpërndaj fuqinë e durimit, e cila të është dhënë ty nga Allahu i Plotëfuqishëm në të djathtën e në të majtën, por grumbulloje e përqëndroje atë përballë dhimbjes së orës së tanishme; dhe thuaj: **!Ja Sabur, O më i Duruari!** dhe bëji ballë asaj.

• **Ilaçi i Dymbëdhjetë:**

O njeri i sëmurë që për shkak të sëmundjes nuk mund ta kryesh adhurimin dhe nuk mund t'i bësh virdet, tesbihatet dhe duatë dhe që ndjehesh i dëshpëruar për shkak të këtij privimi! Dije se është pohuar në një hadith Pejgamberik se,

*“Besimtarit të devotshëm i vjen thevabi i ibadetit, të cilin ai e kryente rregullisht, edhe gjatë sëmundjes së tij; sëmundja nuk e pengon thevabin-shpërblimin.”*⁶

I sëmuri që i kryen farzet me sa të ketë mundësi me durim e duke u mbështetur tek All-llahu (xh.sh.) gjatë asaj sëmundjeje të rëndë, sëmundja merr vendin e sunneteve të tjera dhe në një formë të singertë. Për më tepër, sëmundja e bën njeriun të kuptojë pafuqinë dhe dobësinë e tij. Ajo i shkakton atij të bëjë dua edhe me gojë edhe nëpërmjet gjuhës së pafuqisë dhe të dobësisë së tij. Allahu i Plotëfuqishëm i dhuroi njeriut një pafuqi të pakufishme dhe një dobësi të pafundme me qëllim që ai në mënyrë të vazhdueshme të kërkojë strehim tek prania Hyjnore dhe t'i lutet e t'i përgjërohet duke shpresuar.

Në përputhje me kuptimin e vërsetit, قُلْ مَا يَعْبُرُ بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ “Thuaju (o Muhammed): “All-llahu im kujdeset për ju vetëm nga dua juaj drejtuar Atij.” (Kur'an, 25:77)

Domethënë, çfarë rëndësie do të kishit ju në qoftë se nuk do të bënit dua? Urtësia në krijimin e njeriut dhe arsyeja për vlerën e tij është dua e singertë. Meqenëse një shkak i kësaj duaje të singertë është sëmundja, nga ky këndvështrim nuk duhet të ankoresh për të, por duhet të bësh

falënderime për të, sepse nuk duhet të thahen burimet e duasë të cilat i shpërthen sëmundja nëpërmjet fitimit të shëndetit.

• **Ilaçi i Trembëdhjetë:**

O i sëmurë që ankohesh nga sëmundja! Për disa njerëz sëmundja është një thesar i rëndësishëm dhe një dhuratë e çmueshme Hyjnore për ta. Çdo njeri i sëmurë mund ta përfytyrojë sëmundjen e tij prej këtij lloji, me qëllim që ta shpëtojë njeriun nga dëshpërimi dhe nga pakujdesia absolute dhe për ta mbajtur atë midis shpresës dhe frikës dhe kështu për të ruajtur edhe dynjanë edhe Ahiretin e tij; në urtësinë e Tij Allahu i Plotëfuqishëm e ka fshehur çastin e Exhelit. Exheli mund të vijë në çdo kohë; në qoftë se ai e kap njeriun në pakujdesi, kjo mund t'i shkaktojë dëm të rëndë jetës së tij të përhershme. Ndërsa sëmundja e largon pakujdesinë, ajo e bën njeriun të mendojë për Ahiretin; ajo i kujton vdekjen, dhe kështu ai mund të përgatitet. Disa sëmundje janë aq të dobishme saqë ato mund ta bëjnë njeriun të fitojë për njëzet ditë një rang i cili mund të arrihet për njëzet vite.

Për shembull, midis shokëve të mi ishin dy të rinj, All-llahu i mëshiroftë. Njëri ishte Sabriu nga fshati Ilema, ndërsa tjetri Mustafa Vezirzade prej Islamköy. Unë vëreja me habi se, megjithëse këta të dy nuk mund të shkruanin, mirëpo ata ishin në rreshtin e parë në besnikëri e siperitet në shërbim të imanit; unë nuk e kuptova arsyen për këtë në atë moment. Pas vdekjes së tyre kuptova se të dy ata kishin vuajtur nga një sëmundje e rëndë. Nëpërmjet udhëzimit të asaj sëmundjeje, jo si të rinjtë e tjerë neglizhentë të cilët kishin braktisur adhurimin e tyre të detyruar, ata të dy kishin *takva* -frikën ndaj All-llahut (xh.sh.)-, kishin kryer një shërbim shumë të çmueshëm dhe kishin arritur një gjendje të dobishme për Ahiretin. Unë i lutem All-llahut (xh.sh.) që dëshpërimi i sëmundjes prej dy viteve të jetë mjeti për lumturinë e miliona viteve të jetës së përhershme. Unë tani e kuptoj se lutjet që unë kisha bërë për shërimin e tyre, ishin në mënyrë nga këndvështrimi i dynjasë, por shpresoj që Allahu ta pranojë lutjen time për mirëqënien e tyre në Ahiret.

Kështu, sipas besimit tim, këta dy të rinj arritën një fitim të barabartë me fitimin të cilin e arrin njeriu me përpjekje e devocion të paktën për dhjetë vite.⁷

Në qoftë se këta dy të rinj, ashtu si disa të tjerë, do të ishin mbështetur në rininë e tyre dhe në shëndetin e mirë dhe do ta kishin hedhur vetveten në pakujdesi e shthurje derisa t'u vinte vdekja që i përgjon, do t'i rrëmbente mu në papastërtinë e mëkateve të tyre; ata do t'i bënin varret e tyre strofa akrepash e gjarpërinjsh, në vend të thesareve të dritave.

Meqenëse sëmundja përmban dobi të tilla, nuk duhet të ankohesh prej saj, por duhet të mbështetesh tek mëshira Hyjnore me besim e durim dhe madje duke e falënderuar All-llahun (xh.sh.) dhe duke pasur besim në mëshirën e Tij.

• **Ilaçi i Katërbëdhjetë:**

O i sëmurë që sytë e tu kanë zhvilluar perde katarakt! Në qoftë se do ta dije se çfarë drite dhe çfarë syri shpirtëror gjendet poshtë asaj perdeje që

ka mbuluar sytë e besimtarëve, ti do të thoje:

“Një mijë e një falënderime qofshin për Krijuesin tim Fuqplotë”.

Unë do të përmend një ngjarje për ju me qëllim që të shpjegoj këtë balsam. Ai është si më poshtë vijon:

Një herë, halla e Sulejmanit nga Barla, i cili më ka shërbyer tetë vite me besnikëri të plotë me gatishmëri e respekt, u godit me verbërim, dhe u shua drita e syrit të saj. Duke pasur mendim të mirë për mua, duke menduar mirë për mua njëqind herë më shumë se sa unë e meritoj, gruaja e drejtë më ndaloi tek dera e xhamisë kur unë po dilja, duke më thënë: “Për hatrin e All-llahut bëj dua Allahut që të më vijë shikimi. Dhe unë e bëra drejtësinë e asaj gruaje të bekuar besimtare ndërmjetësuesen për duanë time dhe duke iu përgjyruar Allahut të Plotëfuqishëm, unë u luta:

“O All-llah! O Krijuesi ynë! Për hir të drejtësisë së saj ktheja prapë shikimin!” Pas dy ditësh erdhi një okulist nga krahina e Burdurit, ia hoqi perden dhe Allahu ia ktheu shikimin. Pas dyzet ditësh ajo e humbi përsëri shikimin e saj. Unë u shqetësova shumë dhe u luta me pasion të fortë për të, se në dashtë Allahu lutja të pranohej për jetën e saj në Ahiret, ose ndryshe duaja ime për të do të kishte qenë gabimisht një nëmë për të. Ajo qëndroi për dyzet ditë deri në vdekjen e saj; pas dyzet ditësh ajo kishte vdekur, Allahu i dhëntë mëshirë.

Kështu, privimi i kësaj gruaje, për të cilën shpresohet mëshira, nga mirësia e shikimit, duke i parë me pikëllim kopshtet e Barlës me syrin e moshës së vjetër, iu kompensua me përfitimin në varrin e saj duke qenë e aftë të shikojë për dyzet mijë ditë në kopshtet e Parajsës, sepse besimi i saj ishte i fortë dhe drejtësia e saj ishte shumë e madhe.

Po, në qoftë se një besimtar humbet shikimin e tij dhe hyn i verbër në varr, ai mundet ta shikojë botën e dritës, sipas shkallës së tij, me një shikim më të gjërë prej shikimit të të tjerëve në varrezat e tyre; sepse ashtu siç shohim ne shumicën e gjërave në këtë dynja, të cilat besimtarët e verbër nuk mund t’i shohin, edhe në varr gjithashtu, ata njerëz të verbër, në qoftë se kanë kaluar me iman, do të shohin me atë shkallë më shumë se sa të vdekurit e tjerë në varret e tyre. Ashtu sikur të shihnim nëpërmjet teleskopëve më të fuqishëm, ata mund të shikojnë e të sodisin kopshtet e parajsës si ekran kinemaje, në përputhje me shkallët e tyre.

Kështu, me falënderime e durim ju mund të gjeni poshtë perdes së syrit tuaj të tanishëm një sy i cili është i mbushur kaq me dritë dhe me të cilin ndërsa je nën tokë ti mund të shikosh e të sodisë parajsën mbi qiej. Ajo që do ta heqë perden nga syri yt, doktori i syrit i cili do të të lejojë ty të shikosh me atë sy, është Kur’ani i gjithurtë.

• Ilaçi i Pesëmbëdhjetë:

O i sëmurë që psherëtin e vajton! Mos shiko aspektin e jashtëm të sëmundjes dhe tek rënkimi, por shiko tek kuptimi i saj dhe ji i kënaqur. Në qoftë se kuptimi i sëmundjes nuk do të kishte qenë i mirë, Krijuesi Mëshirëplotë nuk do t’u kishte dhënë sëmundje shërbëtorëve të Tij, të cilët Ai i do shumë. Ndodhet një hadith kuptimi i të cilit është ky:

أَشَدُّ النَّاسِ بَلَاءَ الْأَنْبِيَاءِ ثُمَّ الْأَوْلِيَاءِ الْأَمْثِلُ فَلَا مِثْلَ

*“Njerëzit që sprovohen me fatkeqësitë më të rënda janë Pejgamberët, pastaj Evlijatë dhe pastaj ata që janë më të ngjashëm me ta”.*⁸

Domethënë, ata që sprovohen me fatkeqësi e vështirësi janë më të mirët e njerëzimit, më të plotët. Ose ashtu siç tha:

Në krye të atyre që janë sprovuar qëndron Pejgamberi i duruar Ejub i a.s., pastaj Pejgamberët e tjerë, paqja dhe bekimet e All-llahut qofshin mbi ta, pastaj Evlijatë, shenjtorët, dhe pastaj të drejtët. Të gjithë ata i vlerësoan sëmundjet që u ranë si adhurim i singertë, si dhurata të të Gjithëmëshirshmit dhe dhanë falënderime nëpërmjet durimit.

Gjithashtu ata i shikonin ato si operacione kirurgjikale që kryheshin nga ana e të Gjithëmëshirshmit Mëshirëplotë. O i sëmurë që rënkoni e vajtoni! Në qoftë se dëshiron t'i bashkohesh këtij karvani të ndritshëm, jep falënderime me durim. Në qoftë se ti ankohesh, ata nuk do të të pranojnë ty, dhe ti do të biesh në gropat e në kurthet e njerëzve të çudhëzimit dhe do të udhëtosh në rrugë të errët.

Po, ndodhen disa sëmundje të cilat në qoftë se çojnë në vdekje, janë si një lloj martirizimi; ato rezultojnë në një shkallë të shenjtërisë si martirizim.

Për shembull, ata që vdesin nga sëmundjet duke lindur fëmijën⁹, që shoqëron lindjen e fëmijës, nga dhimbjet e barkut, nga mbytja, djegia dhe nga flama -murrtaja-, arrijnë gradën e një martiri në kuptim.

Gjithashtu ka shumë sëmundje të bekuara nëpërmjet të cilave njerëzit fitojnë shkallën e shenjtërisë kur vdesin prej tyre. Për më tepër, meqenëse sëmundja e pakëson dashurinë për dynjanë dhe lidhjen e fortë me të, ajo e lehtëson ndarjen nga dynjaja nëpërmjet vdekjes, gjë e cila për njerëzit e dhënë vetëm pas kësaj dynjaje është shumë e hidhur e pikëlluese, dhe madje ajo ndonjëherë e bën atë të dëshirueshme për ta.

• Ilaçi i Gjashtëmbëdhjetë:

O i sëmurë që ankohesh nga pikëllimi yt! Sëmundja ngjall respekt e dashuri të cilat janë shumë të rëndësishme e të mira në jetën shoqërore humane, sepse ajo e shpëton njeriun nga vetëmjaftueshmëria, pa ua pasur nevojën të tjerëve, gjë e cila të shtyn për në pashoqërueshmëri, në egërsi në sjellje me shokët, dhe e zhvesh njeriun nga mëshira; sepse sipas

kuptimit të: **أَنْ رَأَاهُ اسْتَغْنَىٰ إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَافٍ** “Por ja! Me të vërtetë që njeriu i kalon të gjithë kufijtë”. “Ngaqë e sheh veten të vetëmjaftueshëm”. (Kur'an, 96:6-7)

Nefsi urdhëruar për të liga i cili ndjehet i vetëmjaftueshëm për shkak të shëndetit të mirë dhe të mirëqënies, nuk ndien respekt ndaj vëllezërve të tij në shumë drejtime të cilët janë të meritueshëm për të, dhe ai nuk ndien dashuri e dhembshuri për të sprovuarit me sëmundje e fatkeqësi, ndonëse ato meritojnë mirësi e mëshirë. Por sa herë që sëmuret, ai e kupton pafuqinë dhe varfërinë e tij dhe ndien respekt për vëllezërit e tij të

cilët janë të denjë për të. Ai ndien respekt ndaj vëllezërve të tij besimtarë të cilët e vizitojnë ose e ndihmojnë atë. Dhe ai ndien një dashamirësi humane të cilat burojnë nga mirëkuptimi e simpatia, dhe dhembshuri për ata që janë goditur nga fatkeqësia, e cila është veçoria islamike më e rëndësishme ndaj të goditurve. Dhe duke i krahasuar ata me vetveten, ai ndien keqardhje e simpati për ta në kuptimin e vërtetë të fjalës dhe ndien dhembshuri për ta. Ai bën çfarë të mundet për t'u ardhur atyre në ndihmë dhe, në qoftë se nuk ka mundësi, ai të paktën bën dua për ta, shkon për vizitë tek ata për t'i pyetur si janë, gjë e cila është sunnet Pejgamberik në përputhje me shariatën dhe kështu fiton një thevab të madh.

• **Ilaçi i Shtatëmbëdhjetë:**

O i sëmure që ankohesh nga pafuqia për të kryer vepra të mira për shkak të sëmundjes! Ji mirënjohës! Unë të sihariqoj se është sëmundja ajo që të hap derën e veprave të mira më të sinqerta. Sëmundja, përveç se e bën njeriun e sëmure që të fitojë thevab në mënyrë të vazhdueshme dhe për ata që kujdesen për të për hir të All-llahut (xh.sh.), ajo është mjeti më i rëndësishëm për pranimin e duasë.

Po, ka një shpërblim të madh për besimtarët që kujdesen për të sëmuret. Të interesuarit për shëndetin dhe shkuarja për vizitë tek i sëmuri, me kusht që të mos e lodhësh e ta sikletosh, është sunnet dhe njëkohësisht shlyerje për gjynahet. Ndodhet një hadith i cili thotë:

*“Kërkoni dua nga të sëmuret sepse duatë e tyre janë të pranuar”.*¹⁰

Në mënyrë të veçantë, në qoftë se i sëmuri është nga të afërmit dhe sidomos kur është baba ose nënë, të kujdesesh për ata është një ibadet i rëndësishëm dhe një thevab shumë i madh gjithashtu. Të gëzosh zemrën e një personi dhe ta ngushëllosh atë, konsiderohet si një lëmoshë e rëndësishme. Sa fatlumë janë ata fëmijë që kujdesen për baballarët e për nënat e tyre kur ata janë të sëmure dhe fusin gëzimin në zemrat e tyre të holla e të pjekura dhe fitojnë duanë e prindërve të tyre.

Po, realiteti që meriton respekt më të madh dhe vend më të lartë në jetën shoqërore është dhembshuria e dy prindërve dhe përgjigja e fëmijëve të tyre ndaj asaj dhembshurie, dhe duke shfaqur respektin e plotë dhe dashamirësinë bijërore ndaj atyre të dyve kur ata vuajnë nga sëmundja. Kjo është një tablo në të cilën shfaqet qëndrimi i mirë i fëmijëve dhe lartësia e humanizmit saqë shkakton admirimin e habinë e të gjitha krijesave dhe madje dhe të melekëve. Ata i përshëndesin duke i thënë **Lai lahe il-lall-llah, Allahu Ekber** dhe i brohorasin duke thënë **Mashaall-llah, Barekallah**.

Po, ka kënaqësi në kohën e sëmundjes të cilat burojnë nga dashamirësia, dhembshuria dhe mëshira e atyre që janë përreth të sëmurit; ato i shkrijnë dhe i pakësojnë dhimbjet e sëmundjes dhe e transformojnë në diçka shumë të kënaqshme e të këndshme. Pranueshmëria e duasë së të sëmurit dhe përgjigja ndaj saj është një çështje shumë e rëndësishme që meriton t'i kushtohet vëmendje.

Për tridhjetë apo dyzet vitet e kaluara, unë vetë jam lutur për t'u shëruar nga një sëmundje në shpinën time prej së cilës kam vuajtur. Pastaj kuptova se sëmundja ishte dhënë për hir të duasë.

Dhe meqenëse dua ja nuk e largon duanë, domethënë, dua ja nuk mund ta largojë vetveten, atëherë unë kuptova se rezultatet e duasë i përkasin Ahiretit,¹¹ dhe se ajo në vetvete është një lloj adhurimi sepse nëpërmjet sëmundjes, njeriu kupton pafuqinë e tij dhe kërkon strehim tek prania Hyjnore.

Prandaj, megjithëse për tridhjet vite unë kam bërë dua për t'u shëruar dhe në dukje dua ja ime nuk u pranua, prapëseprapë nuk m'u shfaq që unë ta braktisja duanë, sepse sëmundja është koha e duasë, ndërsa shërimi nuk është rezultati i duasë. Në qoftë se Allahu (xh.sh.) i Cili është i Gjithurti Mëshirëplotë, jep shërimin, Ai e jep atë nga mirësia dhe nga bujaria e Tij.

Për më tepër, në qoftë se duatë nuk pranohen në formën që ne e dëshirojmë, nuk mund të thuhet se ato nuk janë pranuar. Krijuesi i Gjithurtë e di më mirë se sa ne, kurse ne nuk e dimë; Ai na shtyn ne për tek ajo, që është më e mirë dhe më e dobishme për ne; Ai ndonjëherë i ruan, i depoziton duatë tona të posaçme për dynjanë tonë me qëllim që të na vlejné ne në Ahiretin tonë, dhe në këtë mënyrë i pranon duatë. Sidoqoftë një dua e cila fiton sinqeritet për shkak të sëmundjes dhe që buron nga dobësia, pafuqia, përulësia, nënshtrimi dhe nga nevoja, është shumë e afërt për t'u pranuar. Sëmundja është themeli i një duaje të tillë të sinqertë dhe boshti i saj.

Atëherë ashtu si të sëmurët që janë besimtarë, po ashtu edhe besimtarët që kujdesen pas të sëmurëve, duhet të përfitojnë nga kjo lutje.

• **Ilaçi i Tetëmbëdhjetë:**

O i sëmurë që ke lënë dhënien e falënderimeve dhe që ke marrë ankesat! Ankesa buron nga një e drejtë. Asnjë nga të drejtat e tua nuk është humbur saqë ti ankohesh. Madje ka shumë të drejta për të cilat ti nuk ke dhënë akoma falënderime që janë obligim për ty. Ti nuk e ke përmbushur të drejtën e All-llahut mbi ty. Pa i dhënë të drejtën Krjuesit, ti po ankohesh sikur të kërkoje të drejtat në një mënyrë që nuk është e drejtë. Ti nuk ke të drejtë të ankohesh kur i sheh të tjerët që janë në një shkallë më të lartë se sa ti lidhur me shëndetin, por ty të duhet, nga këndvështrimi i shëndetit t'i shikosh ata të pafuqishëm të sëmurë që janë në shkallë më të ulët se sa ty.

Atëherë ti je i urdhëruar për të dhënë shumë falënderime. Në qoftë se dora jote është thyer, shiko duart e atyre që janë këputur. Në qoftë se ti ke vetëm një sy, shiko ata të verbër të cilëve u mungojnë të dy sytë. Dhe jepi falënderime All-llahut (xh.sh.)!

Sigurisht, asnjë nuk ka të drejtë nga këndvështrimi i mirësive që të drejtojnë shikimin tek ata që janë sipër tyre dhe si rrjedhojë të ankohen. Ndërsa në fatkeqësi njeriu ka të drejtë, nga këndvështrimi i fatkeqësisë, të shikojë tek fatkeqësitë dhe sëmundjet e atyre që janë më të rënda me qëllim që ata të japin falënderime. Ky mister është shpjeguar në disa pjesë të Risale-i Nurit me një krahasim; një përmbledhje e tij është sa vijon:

Një person merr për dore një njeri të mjerë për ta ngjitur në majë të minares. Në çdo shkelëz të shkallëve të minares, ai i jep atij një dhuratë

të ndryshme, një mirësi të ndryshme. Mu në majë të minares ai i jep atij dhuratën më të madhe.

Megjithëse kërkohej medoemos që njeriu i mjerë të jepte falënderime e mirënjohje kundrejt dhuratave të shumëllojshme, ti e sheh atë t'i harrojë të gjitha dhuratat që kishte marrë në çdo shkelëz të shkallëve, ose i vlerëson ato si të parëndësishme dhe duke mos dhënë falënderime, ai i shikon sipër vetes dhe fillon të ankohet duke thënë: “Ah sikur të kishte qenë më e gjatë kjo minare që të mund të ngjitesha edhe më lart”. Përse ajo nuk është aq e lartë sa mali atje ose sa minaret e tjera?”

Në qoftë se ai fillon të ankohet në këtë mënyrë, sa shumë mosmirënjohje do të ishte kjo dhe sa padrejtësi!

Pikërisht në të njëjtën mënyrë, njeriu i cili erdhi në ekzistencë nga mosekzistenca dhe, nuk u bë as shkëmb, as pemë dhe as kafshë, por u bë një njeri e një musliman dhe në pjesën më të madhe të kohës ai gëzon shëndet të mirë dhe fiton një nivel të lartë mirësish. Pavarësisht të gjithë kësaj, të ankohesh e të shfaqësh padurim për shkak se ai nuk është i denjë për disa mirësi, ose për shkak se ai i humbet ato nëpërmjet zgjedhjes së tij të keqe ose të keqpërdorimit, ose për arsye se ai nuk mund t'i arrijë e t'i fitojë ato, dhe pastaj thotë: “Çfarë kam bërë që kjo më ka rënë mua”, dhe duke kritikuar kështu Hyjninë e Krijuesit, kjo gjendje është një sëmundje shpirtërore më e kobshme se sa sëmundja fizike. Ashtu si të luftuarit me një dorë të thyer, ankesa e bën sëmundjen e tij më të rëndë e më keq.

I mençur është ai që në përputhje me kuptimin e vërsetit thotë:

الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

“Të cilët thonë kur u bie fatkeqësi: Vërtet që të Allahut jemi dhe padyshim tek Ai do të kthehemi”, (Kur'an, 2:156) nënshtrohet dhe është i duruar, me qëllim që sëmundja të mund të përmbushë detyrën e saj dhe atëherë të largohet.

• **Ilaçi i nëntëmbëdhjetë:**

Ashtu si termi i *përjetshmërisë* prej *Emrave më të bukur Hyjnorë* që tregon se të gjithë Emrat e bukur të të Gjithëlavdishmit janë të bukur, sepse midis qënieve, pasqyra më e hollë, më e bukur dhe më gjithëpërfshirëse e të *Synuarit të Përjetshëm* është jeta. Pasqyra e të Bukurit është gjithashtu e bukur. Dhe pasqyra që reflekton Bukuritë e të Bukurit, bëhet gjithashtu e bukur, dhe çdo gjë që e godet atë pasqyrë prej Atij të Bukuri është gjithashtu e bukur. Po ashtu, çdo gjë që i bie jetës nga këndvështrimi i realitetit është e mirë, sepse ajo shfaq skalitjet e bukura të atyre Emrave të bukur Hyjnorë të cilët janë të mirë e të bukur.

Në qoftë se jeta kalon në mënyrë të pandryshueshme, monotone, me shëndet të mirë të përtëritshëm dhe në mirëqenie, ajo do të bëhej një pasqyrë e mangët. Madje, nga një drejtim ajo tregon mosekzistencë, mosqenie e asgjësi dhe shkakton mërzi e mundim. Ajo pakëson vlerën e

jetës dhe e transformon kënaqësinë e jetës në dëshpërim. Për shkak se duke menduar se ai do ta kalojë kohën e tij shpejt, nga mëzia njeriu e hedh veten e tij ose në shthurje ose në zbavitje. Ashtu si i burgosuri në burg, ai bëhet armiqësor ndaj jetës së tij të çmueshme dhe dëshiron ta vrasë e ta bëjë të kalojë shpejt.

Ndërsa një jetë që rrotullohet në ndryshueshmëri, në veprime e në gjendje të ndryshme, bën të ndihet vlera e saj. Madje edhe në qoftë se është në mundim e fatkeqësi, një njeri i tillë nuk dëshiron që ta kalojë shpejt jetën e tij. Ai nuk ankohet nga mërzia, duke thënë: “Ah, sa keq! Dielli nuk ka përënduar akoma” ose “është akoma natë”.

Po, nëse dëshiron, pyete një njeri të pasur e dembel dhe që jeton në mes të të gjitha të mirave, dhe i thuaj: “Si je?” Ti do të dëgjoje prej tij përgjigje prekëse e për të të ardhur keq, si: “Ah kjo kohë, ajo nuk po kalon... eja të bëjmë një tavllë -lojë- ose le të gjejmë ndonjë zbavitje për të kaluar kohën.” Ose ndryshe ti do të dëgjosh ankesa që burojnë nga ambiciet e kësaj bote, si, “unë kam lënë të mangët filan punë, ah sikur ta kisha bërë kështu apo ashtu”.

Ndërsa në qoftë se do të pyesje një njeri të goditur nga fatkeqësia ose një punonjës, ose një njeri të varfër që jeton në vështirësi e mundim, e t'i thojë: “Si je? Si e ke hallin?” në qoftë se ai do të ishte i ndjeshëm, do të përgjigjej: “Lavdi All-llahut dhe të gjitha falënderimet i takojnë Krijuesit tim, unë jam mirë e po punoj. Në qoftë se mbrëmja nuk do të kishte ardhur kaq shpejt, unë do ta kisha mbaruar këtë punë! Koha kalon shumë shpejt, edhe jeta gjithashtu; ato kalojnë shumë shpejt. Sigurisht gjërat janë të vështira për mua, por edhe kjo gjithashtu do të kalojë. Çdo gjë kalon shpejt”. Ai me këto fjalë shpreh vlerën e jetës dhe rëndësinë e saj brenda dëshpërimit e keqardhjes së tij për jetën e cila ikën. Kjo do të thotë se ai e kupton kënaqësinë dhe vlerën e jetës nëpërmjet mundimit dhe punës.

Ndërsa, rehatia, lehtësia dhe shëndeti i mirë e bëjnë jetën të hidhur dhe e rëndojnë sa që e bëjnë njeriun të dëshirojë që ajo të kalojë.

O vëllai im i sëmurë! Dije se origjina dhe fara e të gjitha fatkeqësive, e të këqijave dhe madje e të gjitha gjynaheve është mosekzistenca, ashtu siç është provuar në mënyrë vendimtare dhe në detaje në pjesët e tjera të Risale-i Nurit. Sa për mosekzistencën, ajo është thjesht e keqe dhe errësirë e plotë.. Për shkak se gjendjet monotone të pandryshueshme, si, rehatia, heshtja, qetësia, ndalimi e ndërprerja janë të afërta me mosekzistencën dhe asgjësinë, ato bëjnë të ndjehet errësira e mosekzistencës dhe shkaktojnë dëshpërim. Sa për veprimin dhe ndryshimin, ato janë ekzistencë dhe e bëjnë ekzistencën të ndjehet. Ekzistenca është thjesht e mirë e pastër; ajo është dritë.

Meqenëse realiteti është ky, sëmundja jote i është dërguar qënies tënde si një mysafir për të kryer shumë detyra si të pastruarit e jetës tënde të çmueshme, për ta përforcuar, për ta bërë të përparojë dhe për t'i bërë aftësitë e tjera humane në trupin tënd të drejtohen për t'i ardhur në ndihmë gjymtyrës tënde të sëmurë dhe për të shfaqur qëndisjet e Emrave të Krijuesit të Gjithurtë. Në dashtë All-llahu (xh.sh.), ajo do t'i përmbushë detyrat e saj shpejt dhe do të largohet. Dhe ajo do t'i thotë

shëndetit të mirë: “Hajde dhe qëndro përgjithmonë në vendin tim dhe zbato detyrat e tua. Kjo shtëpi është e jotja. Qëndro këtu në shëndet të mirë”.

• **Ilaçi i njëzet:**

O i sëmure që kërkon një ilaç për sëmundjen tënde! Dije se sëmundja është dy llojesh: Një lloj është real, tjetri është imagjinar. Sa për llojin real, Shëruesi i Gjithurtë i Gjithëlavdishëm ka bërë për çdo sëmundje ilaç, dhe i ka depozituar në farmacinë e Tij më të madhe e cila është toka. Ato sëmundje kërkojnë ilaçe. Krijuesi (xh.sh.) ka krijuar ilaçe për çdo sëmundje. Prandaj marrja e ilaçeve dhe përdorimi i tyre për qëllim mjekimi janë të ligjshme nga sheriat. Por njeriu duhet ta dijë se efekti i ilaçit dhe shërimi janë vetëm nga Allahu i Plotëfuqishëm. Ai ashtu siç jep ilaçin, po ashtu jep edhe shërimin.

Të ndjekurit e këshillave të doktorëve të aftë muslimanë dhe të rekomandimeve është një ilaç i rëndësishëm, sepse sëmundjet më të shumta burojnë nga keqpërdorimi, nga mungesa e regjimit dietetik, nga harxhimi i tepërt, nga neglizhimi i udhëzimit, nga gjynahet, shthurja dhe nga mungesa e kujdesit. Një doktor fetar sigurisht do të jepte këshilla e porosi brenda limiteve të të lejuarës. Ai do të ndalonte nga keqpërdorimet dhe tepritë dhe do të ngjallte shpresë tek i sëmuri dhe do t'i jepte ngushëllim; kështu sëmundja e tij do të lehtësohej; ai do të shkaktonte lehtësi për të në vend të pikëllimit.

Sa për llojin imagjinar të sëmundjes, ilaçi më i efektshëm për të është të mos i japësh rëndësi asaj. Sa më shumë rëndësi që t'i japësh, aq më shumë ajo rritet e të ënjt. Në qoftë se nuk i jepet rëndësi, ajo pakësohet e largohet. Sa më shumë të shqetësohen grerëzat, aq më shumë vërshojnë e mizërojnë rreth kokës së njeriut dhe, në qoftë se atyre nuk u jepet rëndësi, ato ikin prej teje e shpërndahen. Gjithashtu, sa më shumë rëndësi që dikush i jep me imagjinatë një cope spangoje që tundet e valëvitet përpara syve të tij në errësirë, aq më shumë do të zmadhohet para tij ajo imagjinatë derisa ta bëjë të ikë prej saj si një i çmendur.

Ndërsa në qoftë se nuk i jep rëndësi, do të zbulohet për të se ajo është thjesht një copë spango dhe jo gjarpër.. dhe do të fillonte përqeshjen për shkak të tronditjes së mendjes së tij dhe nga imagjinata.

Gjithashtu kjo sëmundje imagjinare në qoftë se vazhdon shumë, do të transformohet në një sëmundje reale. Ajo është një sëmundje e keqe për nervozët dhe për ata të dhënë pas imagjinatave, ëndrrave; njerëz të tillë e bëjnë qimen tra, dhe shkatërrohen forcat e tij shpirtërore, në mënyrë të veçantë kur takohen e qëllonjë me doktorë të pamëshirshëm gjysmakë ose me doktorë të padrejtë të cilët i zgjojnë iluzionet e tyre dhe i lëvizin ata më shumë se më parë derisa të humbasin pasurinë e tyre nëse janë të pasur, ose të humbasin mendjet ose shëndetin e tyre.

• **Ilaçi i njëzet e njëte:**

O vëllai im i sëmure! Në të vërtetë në sëmundjen tënde ndodhet dhimbje fizike, veçse ama një kënaqësi jolëndore e rëndësishme të rrethon ty dhe do të largojë të gjitha efektet e asaj dhimbjeje fizike; sepse

sëmundja jote fizike nuk i kalon atë dhembshuri e mëshirë të kënaqshme të cilat i ke harruar qysh nga fëmijëria dhe të cilat rizgjoen përsëri tani në zemrat -brendësitë- e dy prindërve të tu dhe të afërmeve të tu drejt teje në qoftë se ti i ke prindërit dhe ke të afërm; pasi ti do t'i shohësh përsëri ato shikime dhe atë dhembshuri të këndshme të cilat ishin kthyer drejt teje në fëmijëri. Dhe zbulohet e hiqet perdja prej të dashurve të tu përreth teje që të kujdesen përsëri për ty dhe të orientohen drejt teje me dashurinë e me dhembshurinë e tyre nëpërmjet tërheqjes së sëmundjes e cila i zgjoi ato ndjenja të brendshme.

Atëherë, sa të lira janë ato dhimbje fizike, prej të cilave ti vuan, përballë atyre shërbimeve të mëdha të kombinuara me mëshirë e dhembshuri nëpërmjet dekretit të sëmundjes që tani po të shërben me dashamirësi dhe u bëre nëpërmjet saj prijës e urdhërues për ta. Për më tepër, meqenëse ti ke tërhequr drejt teje butësinë, simpatinë dhe dhembshurinë humane të njerëzve të cilat janë të bashkëlindura tek njeriu. Pastaj nëpërmjet kësaj sëmundjes tënde ti ke marrë leje prej shumë detyrave të rënda dhe ke marrë pushim tani.

Atëherë, nuk duhet që të të shtyjë dhimbja jote e pjesshme në ankesë, por në dhënien e falënderimeve përballë këtyre kënaqësive jolëndore.

• **Ilaçi i njëzet e dytë:**

O vëllai im që vuan nga një sëmundje e rëndë si paraliza -damlla!

Së pari, unë po të jap sihariqet se paraliza konsiderohet e bekuar për besimtarët! Para një kohe të gjatë unë e dëgjoja këtë prej Evlijave të drejtë dhe nuk e dija arsyen. Tani, një arsye për të më shfaqet siç vijon:

Me qëllim që të arrijnë tek i Vërteti (xh.sh.), që të shpëtojnë nga rreziqet e mëdhaja shpirtërore të kësaj bote dhe që të fitojnë lumturinë e përjetshme, njerëzit e shenjtërisë kanë zgjedhur për të ndjekur dy parime:

I pari është shqyrtimi i vdekjes. Duke menduar se edhe dynjaja është e përkohshme dhe ata vetë gjithashtu janë mysafirë të përkohshëm të ngarkuar me detyra, ata punojnë për jetën e përhershme në këtë mënyrë.

I dyti: Nëpërmjet agjërit, praktikave fetare dhe asketizmit, ata përpiqen ta vrasin nefsin urdhërues për të liga dhe kështu të shpëtojnë nga rreziqet e tij dhe nga emocionet e verbëra të cilat nuk i shikojnë pasojat.

O vëllai im që ke humbur shëndetin e gjysmës së trupit tënd! Pa zgjedhjen tënde ty të janë dhënë këto dy parime, të cilat janë të shkurtër, të lehtë dhe ato të shtrojnë rugën drejt lumturisë tënde të përhershme; ato të kujtojnë ty vazhdimisht natyrën kalimtare të dynjasë dhe se njeriu është i përkohshëm.

Kështu dynjaja nuk mund të të mbysë më, as pakujdesia nuk mund t'i mbyllë sytë e tu. Dhe sigurisht, nefsi urdhërues për të liga nuk mund ta mashtrojë me dëshira të ulëta shtazore e me epshe dikë që është në gjendjen e një gjysëm njeriu. Si rrjedhojë, ai shpëton shpejt nga sprovat dhe nga e keqja e nefsit.

Kështu, nëpërmjet misterit të besimit në Allah, dhe të nënshtrimit ndaj Tij dhe të mbështetjes tek Ai, besimtari mund të përfitojë në një kohë të shkurtër prej një sëmundjeje të rëndë si paraliza, ashtu si sprovat e

Evlijave -shenjtorëve. Atëherë një sëmundje e tillë si ajo bëhet tej mase e lirë.

• **Ilaçi i Njëzet e Tretë:**

O i sëmure i mjerë që je i vetëm dhe i huaj dhe i pafuqishëm! Në qoftë se vetmia dhe mërgimi bashkë me sëmundjen tënde bëhen shkas për të ngjallur simpati e dhembshuri ndaj teje në zemrat më të ashpra dhe të tërheqin zemërbutësinë dhe përdëllimin ndaj teje, atëherë si do të ishe lidhur me mëshirën e Krijuesit tënd Mëshirëplotë, manifestimet e mëshirës së të Cilit në çdo pranverë mbushin faqen e tokës, i Cili e prezanton Vetveten para nesh në fillimin e çdo sure Kur'ani me Atributet *Er-Rahman, Er-Rahim, i Gjithëmëshirshmi, Mëshirëploti*, dhe që me një shkrepim të mëshirës së Tij i bën të gjitha nënat t'i ushqejnë të vegjëlit e tyre me atë zemërbutësi të mrekullueshme, me një manifestim të mëshirës së Tij e mbush faqen e tokës me mirësi në çdo pranverë, dhe nëpërmjet një manifestimi të vetëm të mëshirës së Tij, mishërohet jeta e amshuar në parajsë bashkë me të gjitha bukuritë dhe çudirat e saj.

Atëherë, sigurisht lidhja jote me Atë nëpërmjet besimit dhe të kërkuarit strehim tek Ai nëpërmjet gjuhës së pafuqisë së sëmundjes tënde, shpresa jote prej Tij, përgjërimi duke iu lutur dhe sëmundja jote e vetmisë në mërgim, do të tërheqin vështrimin e mëshirës së Tij ndaj teje, vështrim i cili merr vendin e gjithçkaje. Meqenëse Ai ekziston dhe të shikon, gjithçka ekziston për ty.

Me të vërtetë, të vetmuar e në mërgim janë ata të cilët nuk janë të lidhur me Të nëpërmjet besimit dhe nënshtrimit, ose që nuk i japin rëndësi asaj lidhjeje.

• **Ilaçi i Njëzet e Katërt:**

O ju që kujdeseni për fëmijët e sëmure të pafajshëm dhe për të moshuarit të cilët janë si fëmijë të pafajshëm! Përpara jush është një tregti e rëndësishme për Ahiretin. Fitojeni atë tregti nëpërmjet zellit dhe përpjekjes së madhe! Është vërtetuar nga njerëzit e realitetit se sëmundjet e fëmijëve të pafajshëm janë si ushtrime e stërvitje për trupat e tyre delikatë, si injeksione zhvilluese e si trajnim Hyjnor që t'i bëjë ata të përballojnë në të ardhmen vështirësitë e jetës dhe mundimet; që përveç shembujve të shumtë të urtësisë që i përkasin jetës së fëmijës në këtë dynja dhe jetës së tyre shpirtërore, ajo e pastron jetën e të vegjëlve me një pastrim shpirtëror ashtu siç e pastron jetën e të mëdhenjve me shlyerje të mëkateve.

Sëmundjet janë si gjilpëra -injektive- të cilat sigurojnë paracaktimin shpirtëror të fëmijës në të ardhmen ose në Ahiret; dhe se meritat që vijnë nga sëmundje të tilla kalojnë tek veprat e mira të prindërve dhe në mënyrë të veçantë tek nëna e cila nëpërmjet misterit të dhembshurisë preferon shëndetin e fëmijës mbi shëndetin e saj, ashtu siç vërtetohet tek njerëzit e *Hakikatit* -Realitetit.

Sa për përkujdesjen ndaj të moshuarve, vërtetohet në rrëfenja të shëndosha dhe nga shumë ngjarje historike se së bashku me marrjen e një shpërblimi të madh, të marrësh duatë e të moshuarve dhe veçanërisht të

prindërve, t'i gëzosh zemrat e tyre dhe t'u shërbesh me besnikëri e sinqeritet, ky është boshti i lumturisë për të si në këtë botë, ashtu edhe në botën tjetër. Dhe është vërtetuar gjithashtu nga shumë ngjarje se fëmija fatlum i cili i respekton dhe u bindet prindërve të tij të pafuqishëm do të trajtohet në të njëjtën mënyrë nga fëmijët e tij dhe se në qoftë se një fëmijë fatkeq i lëndon e i plagos prindërit e tij, do të ndëshkohet me shumë fatkeqësi si në këtë botë ashtu dhe në tjetrën.

Po, të kujdesesh jo vetëm për të afërmit që janë të moshuar apo për të pafajshmit, por gjithashtu edhe për besimtarët nëse njeriu do t'i haste, meqenëse nëpërmjet misterit të besimit ndodhet një vëllazëri e vërtetë, dhe t'i shërbesh me sinqeritet e përkushtim një besimtari të sëmurë të moshuar i cili ka nevojë dhe është i denjë për respekt, kjo kërkohet nga islami.

• **Ilaçi i Njëzet e Pestë:**

O vëllezërit e sëmurë! Në qoftë se dëshironi një ilaç të dobishëm dhe të shenjtë dhe një balsam për çdo sëmundje, i cili përmban një kënaqësi të vërtetë, zhvilloje besimin tënd! Domethënë, nëpërmjet pendimit dhe të kërkuarit falje dhe të pesë namazeve të detyruara dhe adhurimit, përdore besimin, atë ilaç të shenjtë dhe mjekimin që buron nga besimi.

Po, për shkak të dashurisë së kësaj dynjaje dhe lidhjes së fortë me të, të pakujdesurit janë bërë sikur të ishin qenie jolëndore të sëmura aq të mëdha sa dynjaja. Ne e kemi provuar në shumë pjesë të Risale-i Nurit se besimi i shëron menjëherë ato qenie jolëndore të cilat dërmohen e shkallmohen nga goditjet e vdekjes dhe të ndarjes, i kuron plagët e tyre dhe i shëron me të vërtetë. Duke mos dashur të zgjatëm, unë po e përmbledh diskutimin tim siç vijon:

Sa për ilačin e besimit, ai e shfaq efektin e tij nëpërmjet zbatimit të detyrave të tua fetare me sa të kesh mundësi.

Pakujdesia, shthurja, dëshirat e ulëta të nefsit dhe zbavitjet e paligjshme e pengojnë efektshmërinë e atij ilaçi. Meqenëse sëmundja e largon pakujdesinë dhe i pret orekset -dëshirat- dhe është një pengesë për kënaqësitë e paligjshme, atëherë përfitoni prej saj dhe përdorni ilačin e besimit të vërtetë dhe dritat e tij të shenjta me pendesë, me *istigfar* -kërkim falje-, me dua e duke shpresuar...

Allahu ju dhëntë shëndet e shërim dhe i bëftë sëmundjet tuaja si shlyerje për gjynahet tuaja.

Amin! Amin! Amin!

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا
اللَّهُ لَقَدْ جَاءَتْ رَسُولٌ رَبِّنَا بِالْحَقِّ

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ
اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ، طِبِّ الْقُلُوبِ وَ دَوَائِهَا وَ عَافِيَةِ الْأَبْدَانِ
وَ شِفَائِهَا وَ نُورِ الْأَبْصَارِ وَ ضِيَائِهَا وَ عَلَى آلِهِ وَ صَحْبِهِ وَ سَلِّمْ

Ndërsa ata thonë:

“Gjithë lavdërimet e falënderimet janë për Allahun i Cili na udhëzoi ne për këtë vend. Kurrë nuk do të kishim gjetur ne drejtimin, po të mos na kishte udhëhequr Allahu. Vërtet që të Dërguarit e All-llahut tonë erdhën me të vërtetën”. (Kur'an, 7:42)

“Lavdia të takon Ty! Ne nuk dimë asgjë më tepër nga çna ke mësuar Ti. Vërtet që vetëm Ti je i Gjithëdituri, i Gjithurti”. (Kur'an, 2:32)

*O All-llah! Jepi bekime shkëlqesisë sonë Muhammedit,
mjekësisë për zemrat tona dhe ilaçit për to,
shëndetit të mirë për trupat tonë dhe shërimit të tyre,
dhe dritës së syve tonë dhe shkëlqimit të tyre,
dhe familjes së tij dhe sahabëve,
dhe jepu atyre paqe.*
